

Elektrotechnika - Komplex számolási feladat

Segédlet

SI prefixumok:

m 10^{-3}

μ 10^{-6}

n 10^{-9}

p 10^{-12}

k 10^{+3}

M 10^{+6}

G 10^{+9}

T 10^{+12}

1.

Számolja ki a következő impedanciákat! $C=33\text{nF}$, $L=50\mu\text{H}$, $f=8\text{kHz}$

$Z_C=?$ $Z_L=?$

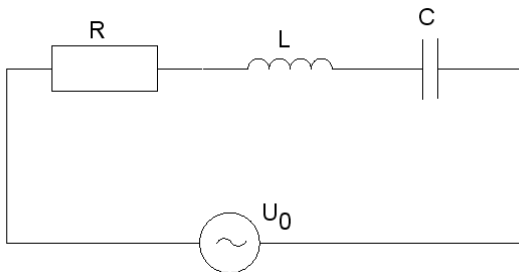
$$\omega=2\pi f=2\cdot 3,1416\cdot 8000\text{Hz}=50265,5\text{ rad/s}=50,265\text{krad/s}$$

$$Z_C = \frac{1}{j\omega C} = -j \frac{1}{2\pi f C} = -j \frac{1}{50265,5 \frac{1}{\text{s}} \cdot 33 \cdot 10^{-9} \text{F}} = -j \frac{10^9}{50265,5 \frac{1}{\text{s}} \cdot 33 \text{F}} = -j602,86\Omega$$

$$Z_L = j\omega L = j50265,5 \frac{1}{\text{s}} \cdot 50 \cdot 10^{-6} \text{H} = j2,51\Omega$$

2.

Adott egy soros rezgőkör (RLC). Most az egyszerűség kedvéért az impedanciák adottak.

Adott: $U_0=12\text{V}$; $R = 2\text{k}\Omega$; $X_L = j750\Omega$; $X_C = -j1250\Omega$

Számolja ki az eredő impedanciát, az eredő áramot és az egyes elemek feszültségeit!

Az eredő impedanciát ugyanúgy számoljuk, mint ellenállásoknál:

$$Z_e = R + X_C + X_L = 2000\Omega + j750\Omega - j1250\Omega = (2000 - j500)\Omega$$

$$I_0 = \frac{U_0}{Z_e} = \frac{12\text{V}}{(2000 - j500)\Omega} = \frac{12}{(2000 - j500)} \cdot \frac{2000 + j500}{2000 + j500} \text{A} = \frac{24000 + j6000}{2000^2 + 500^2} \text{A} = 5,647\text{mA} + j1,412\text{mA}$$

Emlékeztető: komplex számmal való osztásnál (ha nem tud illet a számológépünk) a nevező konjugáltjából (azaz ahol a képzetes rész előjele fordított) képzett egységtörttel szorzunk, így a nevezőben kiesik a képzetes rész. Ti.

$$(a + jb) \cdot (a - jb) = a^2 + j^2 b^2 = a^2 - b^2$$

Az Ohm-törvényt továbbra is használhatjuk:

$$U_R = IR = (5,647 + j1,412)\text{mA} \cdot 2000\Omega = (11,294 + j2,824)\text{V}$$

$$U_L = IZ_L = (5,647 + j1,412)\text{mA} \cdot j750\Omega = (-1,059 + j4,235)\text{V}$$

$$U_C = IZ_C = (5,647 + j1,412)\text{mA} \cdot (-j1250\Omega) = (1,765 - j7,059)\text{V}$$

Átszámolás abszolút érték és fázisszögbe:

(U_0 -t valósnak adtuk meg, azaz ennek a fázisa lesz a referencia nulla szög.)

$$|I_0| = |5,647\text{mA} + j1,412\text{mA}| = \sqrt{5,647^2 + 1,412^2}\text{mA} = 5,820\text{mA}$$

$$\text{arc}I_0 = \text{arctg} \frac{1,412}{5,647} = 14^\circ$$

$$|U_R| = |(11,294 + j2,824)|\text{V} = 11,642\text{V}$$

$$\phi_{U_R} = \text{arctg} \frac{2,824}{11,294} = 14^\circ$$

$$|U_L| = |(-1,059 + j4,235)|\text{V} = 4,365\text{V}$$

$$\phi_{U_L} = \text{arctg} \frac{4,235}{-1,059} + 180^\circ = -76 + 180 = 104^\circ$$

$$|U_C| = |(1,765 - j7,059)|\text{V} = 7,276\text{V}$$

$$\phi_{U_C} = \text{arctg} \frac{-7,059}{1,765} = -76^\circ$$

Ellenőrzés:

$$U_R + U_L + U_C =$$

$$= (11,294 + j2,824)\text{V} + (-1,059 + j4,235)\text{V} + (1,765 - j7,059)\text{V} =$$

$$= 12\text{V} = U_0$$

Tehát Kirchhoff huroktörvénye stimmel, az eredmény valószínűleg jó.